

LÄÄNERANNA VALLAVOLIKOGU

ISTUNGI PROTOKOLL

Lihula

27. august 2026 nr 11

Algus kell 14.00, lõpp 15.30

Juhatasid: volikogu esimees Silvia Lotman

Protokollis: Merike Ehasalu

Võtsid osa: volikogu liikmed Andres Hirvela, Andres Vaan, Anti Kesamaa, Hardi Pikk mets, Hegert Vesik, Heino Sabiin, Janar Sõber, Karmen Pikk mets, Levi Lääts, Maris Adler, Meelis Malk, Pille Kaisel, Raul Oberschneider, Silvia Lotman, Siret Kesküla, Tõnis Vokk, Viljar Viljamäe

Kutsutud: vallavanem Tarvi Sits, vallasekretär Karoliina Post, abivallavanem Henrik Raave, finantsjuht Eda Männilaan, planeeringute spetsialist Margus Källe, rahvaalgatuse algataja Kristjan Korsten

Lääneranna valla volikogu esimees Silvia Lotman avab Lääneranna Vallavolikogu III koosseisu üheteistkümnenda istungi. Istungi alguseks on kohal 17 volikogu liiget (osavõtuleht lisatud).

Volikogu esimees Silvia Lotman tutvustab päevakorda ja küsib, kas kellelgi on küsimusi või arupärimisi või ettepanekuid päevakorra osas.

TARVI SITS: Minul on ettepanek päevakorra järjekorra osas. Ettekandja varahaldur Aare Lauren on veel Tallinnas ja võib olla ei jõua selleks ajaks tagasi, seetõttu on ettepanek tõsta 2 ja 3 päevakorrapunkt päevakorra lõppu. Juhul kui ta ei ole selleks ajaks tagasi, kannan need punktid mina ette.

Volikogu esimees Silvia Lotman paneb päevakorra koos muudatusettepanekuga hääletusele.

OTSUSTATI: 17 poolthäälega kinnitada volikogu istungi

PÄEVAKORD:

1. Alaküla Lodu päikeseelektrijaama detailplaneeringu koostamise lõpetamine

Ettekandja planeeringute spetsialist Margus Källe
Juhtivkomisjon keskkonna- ja maaelukomisjon

2. Avatud menetlusega riigihanke "Lääneranna valla konsolideeritud majandusaastate 2026-2030 aruannete auditeerimine" korraldamine

Ettekandja finantsjuht Eda Männilaan
Juhtivkomisjon majanduskomisjon

3. Lääneranna Vallavolikogu 14.12.2017 määruse nr 7 "Otsustusõiguse ja ülesannete täitmise delegeerimine" muutmine

Ettekandja abivallavanem Henrik Raave
Juhtivkomisjon haridus- ja noorsootöökomisjon

4. Lääneranna Vallavolikogu 18.10.2018 määruse nr 33 "Lääneranna valla eelarvest mittetulundusühingute, sihtasutuste ja seltsingute mittetulundusliku tegevuse toetamise kord" muutmise

Ettekandja volikogu liige Meelis Malk
Juhtivkomisjon majanduskomisjon

5. Rahvaalgatuse „Lääneranna vald Lääne maakonda“ arutelu

Ettekandja Kristjan Korsten

6. Ülevaade Lääneranna Gümnaasiumi uue hoone ehituse uurimise komisjoni tööst

Ettekandja komisjoni esimees Anti Kesamaa

7. Ülevaade Tuuleenergia kujundamise komisjoni tööst

Ettekandja komisjoni esimees Silvia Lotman

8. Vallavara võõrandamine enampakkumise korras (Raudtee 13, Lihula)

Ettekandja vallavanem Tarvi Sits
Juhtivkomisjon majanduskomisjon

9. Vallavara võõrandamine enampakkumise korras (Majaka 4-1, Virtsu)

Ettekandja vallavanem Tarvi Sits
Juhtivkomisjon majanduskomisjon

10. Jooksvad küsimused

Ettekandja volikogu esimees Silvia Lotman

Päevakorrapunkt nr 1

Alaküla Lodu päikeseelektrijaama detailplaneeringu koostamise lõpetamine

MARGUS KÄLLE: Lääneranna Vallavolikogu algatas 2023. a Alaküla Lodu päikeseelektrijaama detailplaneeringu koostamise. Lodu maaüksus on umbes 140 hektarit suur olev maatükk Lihula külje all Alakülas ja Kirikukülas. Seal on selline võpsik. 2023. aastal oli suur päikeseelektrijaamade tegemise vaimustus üle Eesti ja siis oli ka mõte, et võib-olla saaks sellele tühjalt seisvale maale mingi rakenduse, et seada sinna hoonestusõigus mõne arendaja kasuks. Kolm korda on see hoonestusõiguse seadmine olnud enampakkumisel. Pakkumisi ei tulnud. Kõik märgid näitavad seda, et sellisel kujul seda planeeringut ei ole mõtet enam edasi teha. Päikeseelektrijaama sinna ei tule ja et asjas oleks selgus ja ka õigusselgus, sellest tulenevalt on ettepanek detailplaneeringu menetlus ära lõpetada, kuna kavandatud viisil seda planeeringut ellu viia pole võimalik. Kui tekivad uued mõtted ja plaanid, siis on võimalik alati algatada volikogul või vallavalitsusel uus detailplaneering uute ülesannete või eesmärkide saavutamiseks. Kommentaariks veel niipalju, et valla üldplaneering, mis läks Maa- ja Ruumiametile heakskiitmiseks, on see katastriüksus jagatud kolmeks. Kinnistu Kirikuküla poolne ots, mis on rahvuspargi ääres, kus on kõige madalam ja soisem, on rohevõrgustiku osa. Need maatükid, mis jäävad Risti-Virtsu maantee äärde, on üks maa tootmismaa ja keskmine on Lihula jäätmeheidla maa.

MEELIS MALK: Kunagi oli juttu sellest, et keegi on huvitatud sinna andmekeskuse rajamisest. Kas see mõte on soiku jäänud?

MARGUS KÄLLE: See on nii algsjärgus. Võib-olla Henrik oskab seda täiendada.

HENRIK RAAVE: Arendustoast on uuritud, kas vallal on pakkuda siin ümbruses maad, kus oleks head elektriühendused andmekeskuste jaoks. Meieni on jõudnud info, et seda sama asja on küsitud ka eramaa omanike käest. Tegelikult praegu vald valmistab ette võimalust minna siis konkureerima eraomanikega. Võib olla me saame oma maatüki anda kasutusse, aga kuidas täpselt, kellele, mis hinnaga, mis tingimustel – see kõik on tuleviku muusika. Praegu teeme ettevalmistusi, et lisaks päikesepargile oleks võimalik seda kinnistut kasutada ka muu otstarbel.

RAUL OBERSCHNEIDER: Enne oli üks terviktükk aga ma saan aru, et see tükk jagatakse nüüd kolmeks.

MARGUS KÄLLE: Selline mõte on küll, et see rohevõrgustiku osa jääks välja ja tuleks eraldi katastriüksuseks välja mõõta.

RAUL OBERSCHNEIDER: Mis selle ajendiks on?

MARGUS KÄLLE: Esiteks on ta üldplaneeringu järgi rohevõrgustikus ja teiseks on ta hästi madal ning soine ala. Ega ei olnud selle praeguse planeeringu järgi ka tegelikult sinna sisse joonistatud, et päikesepark võiks sinna tulla.

Keskkonna- ja maaelu komisjoni esimees Meelis Malk: Komisjon toetas otsuse eelnõu vastuvõtmist.

Volikogu esimees Silvia Lotman paneb otsuse eelnõu hääletusele.

OTSUSTATI: võtta vastu Lääneranna Vallavolikogu otsus nr 53 „Alaküla Lodu päikeseelektrijaama detailplaneeringu koostamise lõpetamine“ (17 poolthäält).

Päevakorrapunkt nr 2

Avatud menetlusega riigihanke "Lääneranna valla konsolideeritud majandusaastate 2026-2030 aruannete auditeerimine" korraldamine

EDA MÄNNILAN: 2025. aasta majandusaasta aruande auditeerimisega lõppes meil kaheaastane leping Audest Audiitorteenuste OÜ-ga. Üks audiitor võib järjest auditeerida ühte asutust seitse aastat. Meie ettepanek oleks praegu välja kuulutada hange viie aasta peale, see annab võimaluse ka viimasele audiitorfirmale kandideerida oma pakkumusega. Lääneranna finantsjuhtimise korra alusel kuulub hanke korraldamise otsustamine volikogu pädevusse juhul, kui lepingu kehtivus ületab nelja aastat. Sellest tulenevalt on ette valmistatud volikogu otsuse eelnõu.

JANAR SÕBER: Kas see audiitor on muidu huvitatud jätkamisest? Eelmine kord ma mäletan, et meil ei olnud turult kedagi võtta. Tööd oli väga palju audiitoritel. Kuidas praegu seis on?

EDA MÄNNILAN: Viimases meilis, mis me vahetasime, jäi küll selline mulje, et ta on huvitatud koostööpakkumisest.

Majanduskomisjoni esimees Andres Hirvela: Komisjon toetas otsuse eelnõu vastuvõtmist.

Volikogu esimees Silvia Lotman paneb otsuse eelnõu hääletusele.

OTSUSTATI: võtta vastu Lääneranna Vallavolikogu otsus nr 54 „Avatud menetlusega riigihanke "Lääneranna valla konsolideeritud majandusaastate 2026-2030 aruannete auditeerimine" korraldamine“ (17 poolthäält).

Päevakorrapunkt nr 3

Lääneranna Vallavolikogu 14.12.2017 määruse nr 7 "Otsustusõiguse ja ülesannete täitmise delegerimine" muutmine

HENRIK RAAVE: Alates 2017. aastast ehk siis päris Lääneranna valla algusaegadest on vastu võetud määrus volikogu poolt, kus otsustusõigus ja ülesannete täitmine on delegeeritud vallavalitsusele ja seal on väga palju erinevaid teemablokke nagu ehitusseadustik, keskkonnaseadustik, korrakaitseseadus, liikluseadus, maakorraldusseadus, maapõueseadus seadus jne. Ka koolipidaja pädevusse antud küsimuste otsustamine ja ülesande täitmine on delegeeritud vallavalitsusele, et ta tegeleks nende asjadega ja et asjad liiguksid kiiresti. Nii on tehtud ka teistes omavalitsustes. Sel aastal tuli välja valitsuse määrus, kus on kehtestatud karjääriastmete nimetused ja palgakoeffitsendid ning karjääriastmete omistamise tingimused. Sellega seoses teeb vallavalitsus ettepaneku, et ka selle küsimusega tegelemine võiks volikogu poolt olla delegeeritud vallavalitsusele. Sisuliselt on tegemist õpetajatele karjääri astmete omistamiseks komisjoni moodustamisega. Vallavalitsus võib selle komisjoni ise moodustada või teeb koostööd Pärnumaa Omavalitsuste Liiduga (POL) koos teiste omavalitsustega. Õpetajad saavad komisjonile taotluse esitada ja oma portfoolio saata. Komisjon menetleb seda ja otsustab, kas õpetajast saab vanemõpetaja. Valitsusel on kehtestatud palgamäärad vanemõpetaja osas, see on 1,1 korda nii palju töötasu õpetaja palga alammäärast. Aga meie vallas on kõikide kvalifitseeritud õpetajate palgamäär juba niikuinii kõrgem kui see 1,1, nii et rahalist mõju see meile otseselt kaasa ei tooks. Seda määrust on juba muudetud 14 korda, et see oleks siis nüüd 15 kord. See, kas sealt mingid teemasid edaspidi tahab volikogu endale võtta ise tegelemiseks, on juba eraldi teema. Seda saab kunagi teine kord menetleda.

SILVIA LOTMAN: Kui me praegu ei delegeeriks seda, siis peaks volikogu ise hakkama õpetajate kvalifikatsiooni määrama.

HENRIK RAAVE: Siis peab volikogu kellegi enda seast valima, kes siis hakkab seda komisjoni moodustama õpetajate atesteerimiseks või karjääriastmete määramiseks. Me oleme pigem minemas vist seda teed, et POL-iga koostööd teha, et siis keegi volikogu liikmetest peaks POL-iga suhtlema, et see komisjon saaks moodustatud. Sinna komisjoni saavad kandididerida kõik direktorid üle Pärnumaa ja kõik meisterõpetajad ning üks liige määratakse Pärnumaa Omavalitsuste Liidust.

JANAR SÕBER: Kumb seisukoht siis jääb, kas teeme omale komisjoni või läheb POL-iga koostööks?

HENRIK RAAVE: Me eile hariduskomisjoni arutasime ja liikusime sinna hääletamisega, et see ülesanne võiks minna POL-ile.

JANAR SÕBER: Ma mõtlesin seda, et mis on vallavalitsuse seisukoht?

HENRIK RAAVE: Vallavalitsuse seisukoht on see, et see võiks minna POL-ile.

Haridus- ja noorsootöökomisjoni esimees Pille Kaisel: Komisjonis olid kõik osalejad sellega nõus, et, neid ülesandeid võiks täita vallavalitsus ja komisjon toetas määruse eelnõu vastuvõtmist.

Volikogu esimees Silvia Lotman paneb määruse eelnõu hääletusele.

OTSUSTATI: võtta vastu Lääneranna Vallavolikogu määrus nr 17 „Lääneranna Vallavolikogu 14.12.2017 määruse nr 7 "Otsustusõiguse ja ülesannete täitmise delegeerimine" muutmise“ (16 poolthäält, 1 erapooletu).

Päevakorrapunkt nr 4

Lääneranna Vallavolikogu 18.10.2018 määruse nr 33 "Lääneranna valla eelarvest mittetulundusühingute, sihtasutuste ja seltsingute mittetulundusliku tegevuse toetamise kord" muutmise

MEELIS MALK: See puudutab nüüd konkreetset kogudusi, kellel on hallata umbes keskaegne kinnisvara ja seal on need ka nimeliselt välja toodud. Suurem osa on küll Luterliku Kiriku kogudused, välja arvatud üks, mis on Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku Paadrema kogudus, mis on ainuke Konstantinoopoli patriarhaadi all olev kirik, mis meil õigeusu kirikutest Lääneranna vallas

on. Teisi te kõik vist teate Hanila, Karuse, Kirbla, Lihula, Mikhkli ja Varbla. Selle asja mõte oli see, et kogudused iga aasta pidid tegema taotluse. Ka siin nad peavad tegema taotluse muidugi, aga enne ei olnud see üldse kindel, et taotlus rahuldatakse. Kuna nad on kõik mittetulundusühingud ja kogu nende tegevus toimub annetuste toel, siis päris suur koormus on langenud täiesti lihtsatele asjade nagu näiteks muruniitmine või mõne pisikese asja remontimiseks. See oli selle asja mõte. Natuke tahaks tuhka pähe raputada Lihula kogudusele. Lihula kiriku ümbrus niidetakse ilusasti ära ja mul on väga hea meel, et seda nii tehakse. See on valla toimetamises juba sees. Aga teised saaksid ka siis vähe lihtsamalt oma kinnisvara kergemalt hallata.

SILVIA LOTMAN: Mis selle toetuse määr on?

MEELIS MALK: Määr on 500 eurot koguduse peale. Seda ei pea ära kulutama, ei pea toetust taotlema nii palju ja muud toetuse taotlemise võimalused jäävad ka alles nagu tegevustoetus ja projektitoetused. Jooksvate kulude katteks on see 500 eurot väga vajalik koguduste poolt vaadates.

KARMEN PIKKMETS: Vaadates praegu seda olemasolevat määrust, kas ei olnud mõtet eelnõud koostades neid kogudusi nimeliselt välja tuua, nagu on tehtud külamajade ja vabatahtlike päästeseltside toetuse puhul? Neid ajalooväartusega pühakodasid juurde ju ei teki, et järgida seda sama praktikat, nagu praegu on.

MEELIS MALK: Selle võib nii teha, seal ei teki sellest mingit vastuolu. Kui volikogu nii otsustab, siis võib selle nii teha.

PILLE KAISEL: Külamajadel on toetus 1000 eurot, siin on 500 eurot.

SILVIA LOTMAN: Meelis on eelnõu sellisel kujul esitanud.

KARMEN PIKKMETS: Siin on erinevus. Vabatahtlik päästeselts saab taotleda kuni 2000 eurot toetust, sest kulude mahud on erinevad.

SILVIA LOTMAN: See on tehniline küsimus, sisu see ei muuda, kas see on nimetatud määruks või seletuskirjas.

KARMEN PIKKMETS: Karoliina oskab äkki vastata, kas see mängib mingit rolli?

KAROLIINA POST: Nimekiri lihtsalt ei ole ammendav, kuigi seletuskirjas on olemas need eeldatavad kogudused, kes siis nn kvalifitseeruvad aga see määrus jätab selles suhtes võimaluse, kui keegi juurde tuleb aga seda ilmselt ei tule. Määruse mõttes on see korrektne ja niimoodi võib sõnastada.

MEELIS MALK: Kui te küsite, miks see summa nii väike on, kui päästjad päästavad päriselt inimese ära, siis meie päästame hingi ja see on natuke odavam töö.

TARVI SITS: Tehnilises mõttes võivad olla määruks kõik kogudused nimetatud ja samas mitte nimetatud. Selles määruks on koos päris mitu asja. Võimalik, et järgmise aasta jooksul peaksime selle niimoodi vallavalitsuses üle vaatama ja volikogu poole esitama, et teinekord läbi paranduste määruse muutmine muutub teinekord nendele, kes toetust taotlevad, segasemaks. Küll aga ma pooldaks külaseltside ja päästeseltside poolt seda, et ei oleks nimeliselt välja toodud. Meil on näiteks Mikhkli piirkonnas Pikavere palvela, mis on Eestis täiesti erakordne palvela oma säilivuse poolest aga hetkel seal toimiv kogudus on Mikhkli kirikuga seotud. Juhul kui sinna tekib Vennastekogudus tagasi, siis ta saaks taotleda toetust. See nimekiri ei peaks olema suletud vaid vastama mingitele kriteeriumitele. Vallavalitsus arutas seda eelnõu ja kolm kriteeriumit, mistõttu vallavalitus toetab seda eelnõud, et on olemas ajalooline pühakoda, mis on muinsuskaitse all, nad täidavad oma eesmärgi ja seal on toimivad kogudused. Meie vald on rikas muinsuskaitse objektide poolest. Kirikud peaksid suvel või muul ajal olema avatud huvilistele ning oleksid turismi sihtkohad vähemal või suuremal määral. Kui need kolm kriteeriumit on täidetud, siis on võimalus toetust taotleda. Pigem on see sümboolne ja sisuline, et neid kirikuid väärtustada ja samas aitab ka tegevuskulusid katta. Vallavalitsuse poolt on toetav seisukoht eelnõule.

MEELIS MALK: Seal Pikavere palvemajas on Vennastekoguduse hõng täitsa olemas aga juriidiliselt kuulub Mikhkli koguduse alla.

HEGERT VESIK: Pikavere palvemaja käib Mikhkli kiriku alla küll aga nad tegutsevad kahe erineva katastriüksuse all. See võiks ju olla ühele MTÜ-le kahe koha korraldamise eest. Nad ju

selle sama 500 euroga, mida nad taotleavad, võivad teha ka seal praegusel juhul aga see sõõb pool summat ära.

TARVI SITS: Sellest oli juttu varasemalt ka majanduskomisjonis. Kui võtta kirikukomplekse, siis ka Paadrema õigeusu kiriku juurde kuulub ajalooliselt kool. Me pidime kuskile selle joone vahele tõmbama. Ka Mihkli kiriku ümber on mitmeid hooneid. Kui vald saab jõukamaks ja kui avalikkus saab rohkem ligemale kultuuripärandile, siis miks mitte seda ringi veelgi laiendada.

JANAR SÕBER: Kui see määrus läheb mingi hetkel ülevaatamiseks, mul ei ole see määrus peas, aga taustauurimise mõttes võiks seal olla ikkagi kaks märksõna, et toetust saavad need, kellel on esitatud majandusaasta aruanne ja varem oli ka see nõue, et kehtiv arengukava. Need asjad peaks neil kõik korras olema. Ma ei tea, kas see on seal määrukses sees? Kultuurkapitalile taotluse esitamisel peab olema eelmise raha kasutamise aruanne.

Majanduskomisjoni esimees Andres Hirvela: Komisjon toetas määruse eelnõu vastuvõtmist.

Volikogu esimees Silvia Lotman paneb määruse eelnõu hääletusele.

Volikogu liige Meelis Malk taandab end hääletamisest.

OTSUSTATI: vastu võtta Lääneranna Vallavolikogu määrus nr 18 „Lääneranna Vallavolikogu 18.10.2018 määruse nr 33 "Lääneranna valla eelarvest mittetulundusühingute, sihtasutuste ja seltsingute mittetulundusliku tegevuse toetamise kord" muutmise“ (16 poolthäält).

Päevakorrapunkt nr 5

Rahvaalgatuse „Lääneranna vald Lääne maakonda“ arutelu

SILVIA LOTMAN: Lääneranna valda on tulnud rahvaalgatus „Lääneranna vald Lääne maakonda“. Sinna rahvaalgatusele oli alla kirjutanud 74 inimest. Vallavalitsus on kindlaks teinud, et 41 neist olid meie valla hääleõigusega inimesed. Täna me kuulame ära rahvaalgatuse algataja Kristjan Korstna.

KRISTJAN KORSTEN: Vahelduseks selline põhimõtteline küsimus, mitte praktiline. Ma alustaksin sellest, et Lääneranna valla kuulumine Pärnu maakonda on objektiivselt pigem imelik ja seda kahel põhjusel. Esiteks see, et ajalooliselt on meie valla alad selgesti rohkem seotud Lääne maakonnaga, mitte Pärnu maakonnaga. Kui võtame näiteks endise Koonga valla ala, me teame, et muinasajal oli seal kuulus Soontagana linnus, mis oli Läänemaa lõunapoolne keskus. Kui me vaatame endist Varbla valda, siis kuni esimese vabariigi aja lõpuni kuulus see Lääne maakonda. Lihula ja Hanila valdadest ei ole mõtet rääkida, nad on kuulunud Läänemaale kogu teadaoleva ajaloo, rohkem kui 800 aastat, võib olla rohkem kui 1000 aastat. Ma seda ei tea. Ja teine põhjus, miks praegune korraldus on imelik, on see, et kui Lääneranna vald pandi kokku neljast erinevast vallast, siis Lääne maakonnast tuli Lääneranna valda kaks korda rohkem inimesi kui Pärnumaalt. Tänase Lääneranna valla elanikkonnast kaks kolmandikku on nn pärit Lääne maakonnast, üks kolmandik Pärnu maakonnast. Nüüd kui asi on objektiivselt võttes pisut imelikult korraldatud, ma väidan, ma loodan, et te ei pahanda, siis võiks küsida järgmisena, kas sellisel korraldusel on tugev mandaat? Ja ma kardan, et vastus siin on, et tugevat mandaati ei ole, sellepärast, et valla maakondlik kuulumine pärineb valdade ühinemislepingust 2016. aastal ja see oli lõpuks poliitiline kompromiss erinevate valdade esindajate vahel, mis on küll elanike poolt heaks kiidetud. Korraldati rahvaküsitlused ja ühinemisleping sai heakskiidu kõigis neljas vallas, mis moodustasid Lääneranna valla. Aga esiteks see osalemine rahvaküsitlusel oli väga vähene, suurusjärgus 10-20%, mitte rohkem ja teiseks inimestele ei ole kunagi antud valida, kas nad tahavad kuuluda Lääne maakonda või Pärnu maakonda. Valik, mis neile anti, oli see, kas aktsepteerida ühinemislepingut, mille üks osa oli kuulumine Pärnu maakonda või mitte. Miks on see üldse tähtis? Kuulumine ühte või teise maakonda, mis kedagi rikkamaks ega vaesemaks ei tee. See ei ole

niivõrd praktiline küsimus kuivõrd on see identiteedi küsimus ja identiteet mõistagi on tähtis. Ma arvan, et meile kõigile on tähtis, et me oleme eestlased. Samuti on küsimus, kas me oleme läänemaalased või pärnumaalased. Igaüks võib seda ise otsustada enda jaoks, kuid meie valla kuulumine ühte või teise maakonda kindlasti ka mõjutab seda, eriti järgmiste põlvkondade jaoks. Ja see valik on tehtud läbirääkijate poolt, võib öelda käputäie inimeste poolt või paari käputäie inimeste poolt, mitte kõikide Lääneranna valla hääleõiguslike elanike poolt. Mida teha? Rahvaalgatus paneb ette, et korraldaksime rahvaküsitluse, mis selgitab välja, milline on meie valla elanike eelistus, kas nad soovivad rohkem kuuluda Lääne maakonda või Pärnu maakonda. Juhul, kui nad soovivad rohkem kuuluda Pärnu maakonda, siis on asi sellega lõpetatud, on adekvaatselt käsitletud. Kuulumine Pärnu maakonda on saanud rahva toetuse. Kui nad soovivad enamuses kuuluda Lääne maakonda, siis peaks astuma järgmiseid samme. Valla maakondlik kuulumine ei ole asi, mida otsustab volikogu, see on asi, mida otsustab riigikogu. Kuid volikogu pädevuses on korraldada rahvaküsitlus, et selgitada välja meie elanike eelistus. Ja volikogu pädevuses on ka teha koostööd riigikoguga, et see asi saaks vormistatud vastavalt rahvaküsitluse tulemusele.

KARMEN PIKKMETS: Ma küsin selguse huvides, ühinemisest on juba palju aega möödas. Kas tollel hetkel, ma tean, et toimus igasuguseid küsitlusi, nii et Volises said elanikud valida valla vappi kui ka valla nime hääletused olid. Kas tollel hetkel ei olnud küsitlust maakondliku kuulumise osas?

KAROLIINA POST: Sellist eraldi küsitlust maakondliku kuulumise osas ei olnud. Endise Lihula, Hanila, Koonga, Varbla dokumendiregistritest oli võimalik leida küsitlused ühinemise osas aga mitte konkreetset maakondliku kuulumise osas.

MEELIS MALK: See küsitlus oli üles püstitatud nii, et kas teie soovite Lääneranna valda.

KARMEN PIKKMETS: Seal on ikkagi rahva mandaat taga kui volikogu seda otsustas.

HARDI PIKKMETS: Mul on küsimus ettekandjale, et mis ajast teie valla kodanik olete?

KRISTJAN KORSTEN: 2018. aastast.

JANAR SÕBER: Kas enne ei olnud selline asi, et kui need neli valda liitusid, volikogud omavahel pidasid läbirääkimisi, ka naabervaldadega ja minu mälu järgi Läänemaa ei tahtnud Lihula ja Hanila piirkonda.

PILLE KAISEL: See oli Lääne-Nigula, kes ei tahtnud meiega ühineda. Koonga ja Varbla ei olnud nõus ühinema, kui ei minda Pärnu maakonda. Hanila ja Lihula olid fakti ees, muidu oleks üldse ühinemata jäänud ja meid oleks sunniviisiliselt kokku pandud, nii et me pidime leppima sellega, et läheme Pärnu maakonda, siis saame need neli valda kokku.

JANAR SÕBER: Täna pole seal mingit kindlust, et meid sinna nii väga oodatakse.

MEELIS MALK: Selle probleemi lahendas ära Vabariigi Valitsus, kes pakkus kõigile vallavanematele pearaha ühinemise korral.

PILLE KAISEL: Oli oluline nn vabatahtlikult ühineda, muidu poleks saanud ühinemisraha.

HEGERT VESIK: Ma arvan, et see teema muudaks meil maakonnakeskuse asukoha täiesti ära.

Ma ei tea, kui paljud võtavad Haapsalu kui maakonna keskust. Elud hakkaks teistpidi käima minu arust.

JANAR SÕBER: Pigem on ettepanek provokatiivne ja lõhestav.

ANDRES HIRVELA: Pool valda läheks Pärnumaa alla ja pool Läänemaa alla.

HEGERT VESIK: Lihula enda rahvas käib üldjuhul ikkagi Pärnus rohkem kui Haapsalus.

HEINO SABIIN: Ega keegi saia poode ju kinni ei pane.

HEGERT VESIK: Teenuskeskused on ikkagi Pärnus.

ANDRES HIRVELA: See on südame tundmise asi, reaalsele inimesele see absoluutselt midagi ei mõju.

SILVIA LOTMAN: Mul on küsimus ettekandjale, et kas te olete algatuse tegijate poolt seda riski kaalunud, et see ajabki valla tülli omavahel ja hakkab kahele poole kampaania pihta.

KRISTJAN KORSTEN: Ma arvan, et see ei ole realistlik oht. Demokraatial on teatud vastuolu ja vastasseis omane. Igal valimisel on erinevad erakonnad, valimisliidud ja iga valimiste käigus

toimub debatt, on vaidlused. Ühed on ühte meelt, teised on teist meelt, aga valimised toimuvad ära ja kõik elu läheb kenasti edasi. Ja ma arvan, et ka praegusel juhul oleks asi samuti. Me korraldaksime rahvaküsitluse ära, enne seda oleks vastasseis, oleksid väitlused aga korraldaksime ära ja saaksime tulemuse ja elu läheks edasi.

ANDRES HIRVELA: Keegi pole halduskorraldust muutnud ja neid seadusi muutnud, et ka üks küla on haldusüksus, mis saab liituda naabervallaga. Juba see fakt iseenesest, kui ikka väga ei meeldi või ei taha, siis saab ka suurem piirkond ühineda teise poolega. See on ka enne teemaks olnud. Seal on teine majanduslik pool, on maakondlikud arengukavad, on bussiliiklus, on maakonna planeeringud. Need kõik on vaja uued teha ja need muutused kõik maksavad. Meil vald on niigi rahahädas ja peame väga valima, kust raha saame, mida ehitada saame, mida arendada. Et hakata veel sellega tegelema. Meil oli veel üks variant kaalumisel, et terve Läänemaa võiks Pärnumaa alla minna. See lahendaks ära selle asja.

HEGERT VESIK: Võiks teha enne küsitluse, kas Läänemaa tahab Lääneranna valda üldsegi Läänemaale, sest neil on seda sood ja raba endal küll.

ANDRES HIRVELA: Meil on hõredalt asustatud alad ja Eesti riik on jaganud Eesti neljaks, mida riik on ise arendanud ja Pärnumaa alla kuuluvad Läänemaa kui ka saared, politseid, kohtud jms. See on riigi suund. Riigi suund kunagi oli kas see, et teha igast maakonnast üks omavalitsus aga see ei tulnud välja. Me võime siin tahta küll aga kas vabariigi valitsus ka sellega nõus on. Nema on lõpuks otsustajad.

MEELIS MALK: Huvitav, miks tookord ei pakutud välja Lihula maakonda. Me oleme täpselt sama suure pindalaga kui Hiiumaa ja hiidlastel on oma maakond. See oleks võinud olla üks väljund. Me kõigume rahvaarvuga seal 5000 piiri peal. Põhimõtteliselt vabariigi valitsus võiks öelda meile täna, et kuulge teil on kaks valikut, kas te ühinete Pärnu linnaga või Lääne-Nigula vallaga. Sest seaduse järgi me rikume täna ühinemislepingu seadust, kus on numbriks 5000 inimest.

TARVI SITS: Kahanev rahvastik maapiirkondades ei ole kindlasti ainult Lääneranna probleem.

KARMEN PIKKMETS: Ma jääks natuke eriarvamusele esitatud faktile, et demokraatlikule riigile on ainult omane see rahvaküsitluse referendum. Eestis on ka esindusdemokraatia. Demokraatia viiside üle võib alati põhjalikult vaielda, ma arvan, et ülikoolides ja teadlased seda ka pidevalt teevad, aga ikkagi arvan, et meil on esindusdemokraatia olnud toimiv, et päris see väide ei pea paika, et väike käputäis inimesi seda otsustas. Tõesti volikogudesse kuulubki väike käputäis inimesi, aga need inimesed on saanud mandaadi ja ühinemine oli teada riigilt tükk maad varem ja neid on ju hääletatud. Samasugune võimalus uutel valimistel minna küsima seda mandaati, kui keegi tahab tõesti hakata Läänemaa alla kolima. Esindusdemokraatia toimib täpselt samamoodi nagu otsedemokraatia.

ANDRES VAAN: Ma arvan, et see teema ei ole nii aktuaalne ja vallal on tähtsamaid teemasid, millega tegeleda. Ajalugu on näidanud, et omavalitsus on rahvaküsitlusi teinud valimiste vahelisel perioodil ja see osavõtt küsitlustest on väga madal olnud. Kui selle teema juurde pöörduda tulevikus, siis oleks seda mõistlik teha kulude kokkuhoiu mõttes koos valimistega, siis inimene tuleb välja ja siis saab ka väga laiapõhjalise arvamuse. Kui teeme rahvaküsitluse ja tuleb jälle 10% ja mis me siis ütleme selle peale.

HEINO SABIIN: Kevadel tulevad ju riigikogu valimised. Pange lisasedel ja probleem on maas.

TARVI SITS: Rahvaalgatus ja rahvaküsitlus on üks demokraatia väljendusviise aga valla elu korraldamisel on tavapärane esindusdemokraatia ehk siis iga nelja aasta tagant valitakse, antakse mandaat ja nelja aasta pärast siis jälle antakse hinnang, kuidas hakkama saadi ja millised on kõige aktuaalsemad küsimused, mis valla ees seisavad. Ehk siis, et rahvaküsitlus on tõsine asi ja seda ei maksa korraldada lihtsalt igaks juhuks või põhimõttel, et proovime. Permanentne valimiskampaania paratamatult viib fookuse muudelt teemadelt kõrvale. Ehk kui me nüüd hakkame jälle arutama, kas siia või sinna, siis jah, ta on ajalooline emotsionaalne küsimus, mis kindlasti tõmbab tähelepanu. Kuid vallas on olulised pakilised ning praktilised teemad nagu valla teede olukord, haridusvõrgustik, eelarveseis aga ka kahanev rahvastik. Siis nendele keskendumine sellel perioodil on vallavalituse hinnangul kindlasti väga oluline. Seepärast on ka vallavalituse

seisukoht, et juhul kui see teema Läänemaa ja Pärnumaa ja seal on nüansse veel, on järgmiste kohalike omavalitsuste valimiste ajal jätkuvalt aktuaalne, siis on kõikidel osalejatel, kõikidel nimekirjadel, kõikidel erakondadel võimalus kujundada selles osas seisukoht ja on aega kaaluda neid nüansse, mis siin laua ääres on läbi käinud. Kiirustamiseks ei ole meie hinnangul põhjust. Küll on see küsimus õhus ja puht isiklikult tunnetuse pealt, ilma igasuguse küsitluseta, ma olen siin elanud 1975 . aastast ja vahepeal ära käinud aga on palju tuttavaid ja sugulasi jätkuvalt siin vallas olemas ja alguses oli harjumatu kirjutada kodutalu aadressiks Pärnumaa aga see ei võta mult ära identiteeti, et ma olen Lihula kandist pärit ja ma olen Lõuna-Läänemaalane ja suudan olla ka seda Pärnumaa haldusjaotuse juures. Kindlasti on see oluline küsimus aga see tunnetus on, et on kirglikke pooldajaid Läänemaa suunas ja kirglikke pooldajaid Pärnumaa suunal. Valdav enamus, see on ennustus ehk siis 89% ütleb, et tegelege pragu teiste küsimustega ja meil on palju pakilisemaid teemasid. Küll aga valimiste raames oleks see üks nendest teemadest, mille üle saab arutada. Selles rahvaalgatuses jäi küll mõni allkiri puudu aga kuna see teema on õhus ja sellest on räägitud sotsiaalmeedias ja ka omavahel ja siin volikogus veel korra see teema üle rääkida, on meie meelest mõistlik, et me selle taha nii öelda pugema ei hakanud, et kaks allkirja on puudu. Küll aga see näitab seda, et petitsioon.ee lehele antavate allkirjade hulk, et natuke vähem kui pooled olid väljaspool meie valda. Julgen seda öelda enda tunnetuse pealt, et päris mitmed läänemaalased loomulikult tunnevad puudust meist ja tahaks, et me tuleksime nende juurde, sest Läänemaa on jäänud väiksemaks, kuid ajaloolist piiri see ära ei võta. Lihula jääb geograafiliselt ja ajalooliselt ikka Läänemaa osaks aga haldusseadus on hetkel nii, et oleme Pärnumaa all.

SILVIA LOTMAN: Mul on küsimus vallasekretärile, et eelmisel korral me arutasime rahvaküsitluse korda ja võtsime selle vastu. Nüüd on meil rahvaalgatus, mis on tulnud rahvaküsitluse küsimisena. Kuidas nad omavahel haakuvad ja kuidas oleks õigem neid menetleda? KAROLIINA POST: Praegu on tegemist rahvaalgatusega. Rahvaalgatusena on see vallavalitsusele esitatud. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse alusel peab rahvaalgatusel olema pannud allkirja 1% hääleõiguslikest elanikest. 1. juuni seisuga, kui see rahvaalgatus esitati, oli 4311 hääleõiguslikku elanikku ja algatusel oli 41 inimest allkirja pannud. Seega tegelikult võiks öelda, et see algatus võib menetlusest üldse välja kukkuda aga kuna praegu on volikogu selle võtnud arutusele, siis peakski volikogu otsustama, kas teha vallavalitsusele ülesandeks sellise eelnõu koostamine. Kui oleks olnud 10% hääleõiguslikust elanikest selle allkirjastanud, siis oleks volikogul kohustus see rahvaalgatus koostada. Praegusel juhul sellist kohustust otseselt ei tulene. Volikogul on võimalus anda see tööülesanne vallavalitsusele selline eelnõu kokku panna. SILVIA LOTMAN: Me eelmine kord arutasime seda, et juhul kui seda rahvahääletust korraldama hakata, et kuidas seda üldse teha?

KAROLIINA POST: Rahvahääletuse korraldamiseks peab volikogu otsustama, mis on see küsimus, mis piirkond ja kuidas rahvaküsitlus tuleb läbi viia. Kui viia see küsitlus läbi hübriidvormis, siis täna Eesti Linnade ja Valdade Liit on välja töötamas VOLIS-e põhjal sellist elektroonilist hääletamissüsteemi. Aga teada on ka see, et selline hübriid nii kohapeal kui elektrooniline hääletus, et seda tegelikult ei tehniliselt täna võimalik läbi viia, sest ei ole tagatud salajasus. On võimalik teha sellises vormis, et kui näiteks kohapeal hääletamine on jaoskonnas, siis jaoskonnas oleks arvuti ja inimene läheb sinna arvutisse ning annab seal oma hääle. Sellist versiooni kui riik teeb valimisi, et on võimalik kustutada elektrooniline hääle sedelil antud häälega, siis see VOLIS-e süsteem seda ei võimalda. Kindlasti on väga keeruline ja kulukas selline süsteem üles ehitada.

TÖNIS VOKK: Kui palju see rahvaküsitluse korraldamine valla eelarvest raha võtaks?

TARVI SITS: Suurusjärg 10 000 eurot.

TÖNIS VOKK: Siis küsiks ettekandjalt ka sellega seoses, et kas rahvaalgatuse korraldajad arvavad, et see on piisavalt oluline, et kulutada see 10 000 eurot rahvaküsitluse peale või siis kulutada see raha valla reklaami peale, et siia elanike juurde tuleks. Kumb see olulisem on?

KRISTJAN KORSTEN: Minu arvates 10 000 euro kulutamine selle peale on kindlasti põhjendatud, sest see on väga põhimõtteline teema, mis ei ole seni korralikult lahendatud.

PILLE KAISEL: Juhul kui see rahaküsitlus ära korraldatakse ja 2/3 vastabki, et tahame Läänemaale. Kas see nagu kohustab meid millekski või on see alus edasiseks aruteluks. Mis siis saab?

KAROLIINA POST: Rahvaküsitluse tulemus ei ole siduv volikogule. Rahvaküsitluse tulemusel võib volikogu teha järgneva otsuse aga kohustust volikogu ei ole.

TARVI SITS: Volikogu otsusest läheb see Vabariigi Valitsuse tasandile.

MEELIS MALK: Kui rahvas ütleb volikogule, et me tahame Läänemaale 2/3, siis volikogu ütleb valitsusele, et rahvas ütles meile, et me pöörduksime teie poole aga valitsus ei pea ka seda otsustama.

RAUL OBERSCHNEIDER: Mis on rahvaküsitluse ja referendumi vahe?

KAROLIINA POST: Referendum on üleriiklik. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses ei ole seda isegi reguleeritud.

HEINO SABIIN: See küsimus jääb kogu aeg üles, See tuleb ära teha ja siis on rahu majas.

10 000 eurot kulub siin aastatega vaidlemise peale ära.

VILJAR VILJAMÄE: Kui teha riigikogu valimiste raames see rahvaküsitlus ära, siis hoiab selle 10 000 eurot kokku.

SILVIA LOTMAN: Ma saan aru, et vallavalitsuse poolt on probleemiks see, et selles rahvaalgatuses ei ole piisavalt täpselt öeldud, et mis küsimusi küsida ja kuidas see korraldada.

KAROLIINA POST: Täna ei ole otsuse eelnõu, mida hääletada. Kui volikogu soovib seda rahvaküsitlust teha, siis on see võimalik vallavalitsusele tööülesandeks teha või siis peab olema 10% inimeste allkirjad juures. Praegusel juhul on see, et selle rahvaalgatuse juures ei ole seda eelnõu. Täna ei ole seda eelnõu võimalik muul viisil menetleda. Kui oleks eelnõuna, siis oleks seda mingil moel võimalik menetleda.

MEELIS MALK: Eks ta täna ongi selles mõttes kerge meelsuse kompamine, et mis üldse arvatakse, kuidas praegune volikogu sellesse suhtub ja kuidas rahvas mõtleb selle pealt.

KAROLIINA POST: On võimalus alati öelda, et ei ole seda ühte protsenti ja ei ole seda eelnõu ning tagasi lükata. Aga täna on olukord see, et me oleme seda teemat arutanud ja lihtsalt ilma eelnõuta seda selliselt hääletada ei saa. Kui selline eelnõu oleks, siis eelnõu eeldaks rahvaküsitluse raames volikogule edastamist 10% hääleõiguslike elanike allkirjadega.

SILVIA LOTMAN: Kuna meil praegu eelnõu ei ole, siis me täna midagi hääletada nagunii ei saa.

KRISTJAN KORSTEN: Ma saan aru, et tänase istungi tulem võiks olla see, et volikogu teeb vallavalitsusele ülesandeks see eelnõu koostada, kui volikogu seda toetab.

SILVIA LOTMAN: Ma arvan, et selle eelnõu peaks tegema ikkagi need inimesed, kes annavad enda poolt selge sisendi, mida me hääletame. Ma arvan, et vallavalitsus võiks koostööd teha algatajatega selle jaoks, et selline eelnõu sünniks. Aga see ei ole vallavalitsuse ülesanne, vaid see on ikkagi algatuse algatajate ülesanne, et see eelnõu valmis saaks.

ANDRES HIRVELA: Vallavalitsus pakkus ju välja, et lasta asjal natuke seedida, et kui uued valimised tulevad, siis võtta uuesti päevakorda. Meil on probleeme küll, millega tegeleda.

SILVIA LOTMAN: Vallavalitsuse seisukoha kuulasime ära ja oli huvitav arutelu ning tekitas palju erinevaid mõtteid. Ma olen nõus, et see kulu on väga suur ja oleks optimaalsem seda nagu mingi teise valimisega koos teha. Et me siin volikogu otsuse saaks teha, selle jaoks võiks algatajad tulla mingi eelnõuga meile ja siis me saame komisjonidest läbi lasta.

MEELIS MALK: Võtame asja kokku. Ma tahan tänada sind Kristjan, et sa sellise julgustukiga välja tulid ja siia volikogu ette tulid, olenemata sellest, kuidas see lõpuks on, kas see on valla valimiste ajal või on see vahepeal. Eks me seedime seda. Minu Läänemaa armastus on teada ja tuntud. Teised varjavad seda võib olla natuke.

ANDRES HIRVELA: Minu Pärnumaa armastus on ka teada ja tuntud aga selleks, et ikkagi otsustada ja isegi kui see eelnõu peaks valmima, siis tuleb rohkem tööd teha, et mida see endaga kaasa toob, mis midagi maksab, on see arengukavade ringitegemine. Me siin emotsionaalselt arutame aga peab olema teada, mis see kõik maksma läheb.

TARVI SITS: Tõsi on see, et selliste praktiliste küsimuste kõrval, mis meil tavaliselt volikogu

päevakorras on, on ka selliste teemade arutelu, mis õhus on. Ma arvan, et Kristjani algatus on igati tunnustamist väärt.

SILVIA LOTMAN: Selle arutelu praegu sulgen.

Päevakorrapunkt nr 6

Ülevaade Lääneranna Gümnaasiumi uue hoone ehituse uurimise komisjoni tööst

ANTI KESAMAA: Ma lühidalt räägin, kuhu me oleme jõudnud ja mis me oleme teinud ning kuidas asja edasi viia. Meil on toimunud kolm koosolekut. Oleme tutvunud tehnilise dokumentatsiooniga ja läbi käinud raamatupidamise. Puudub veendumus, kas algdokumendid vastavad ka tegelikkusele. Kas need paberid vastavad tegelikkusele, seda kontrollitud ei ole. Selleks on vaja meil läbi viia ehituslik ekspertiis. Selle ekspertiisi korraldamine on hetkel menetluses. Meil oli kogu aeg teada, et Lihula kool läheb renoveerimisele. Selleks oli haridusministeeriumi poolt eraldatud summa poolteist miljonit. 2021 kevadel aga kuulutas vallavalitsus välja arhitektuurikonkursi Lihula Gümnaasiumi juurdeehitusele. Me ei leidnud, mis alusel see toimus ja kust see tuli. Sinna pandi nõuded uuele koolile, et kool tuleb planeerida 270 õpilasele aga ei olnud muid piiranguid ehituslikule mahule ega maksumusele. Lisaks oli seal veel selline punkt sees, et juurdeehituse projekteerimisel võtta arvesse vajaduse, et olemasoleva kooli õppehoone lammutatakse. Siit tekib küsimus, kuidas saab renoveerida maja, mis läheb lammutamisele. Siit on selline vastuolu ja 2024. aastal kuulutati välja hange uue koolimaja ehitamiseks. Selleks ei olnud finantsplaani, ei olnud volikogu otsust, ei olnud 2024 ega 2025. aasta eelarves ega ka eelarvestrateegias mingit raha uue koolimaja ehitamiseks. Vallavanem tuli sirge näoga volikogusse raha küsima ja volikogu andis 8 miljonit. Kuidas see võimalik on, et kes sellise eelnõu üldse ette valmistas. Meil peaks olema tegelikult mingi juriidiline kontroll, et kas need eelnõud üldse vastavad seadusele, normidele ja eeskirjadele. 2021. aastal telliti hinnang Lihula Gümnaasiumi rekonstrueerimise otstarbekusest. Seal võrreldi ka uue hoone ehitust ja leiti, et soovitatav maht oleks siis uuele majale 1695 m² aga ehitati 4220 m². See tähendab, et algselt oli kalkuleeritud 7,7 m² õpilase kohta. Kui me vaatame neid Eestis ehitatud koole, siis see ruutmeetri arv õpilase kohta jõubki niimoodi 7 ja 8 ruutmeetri vahele. See on nagu selline standard. Lihula koolil on ehitatud 14 m² õpilase kohta. Tahaksin juhtida tähelepanu sellele, et Lääneranna vald on üks Eesti vaesemaid valdu. Omavalitsuste järjekorras maksutulu elaniku kohta oleme 59 kohal 69-st, see on siis viimases veerandis. Vald on pindalalt suur, elanike arv väike ja see eeldab, et me majandame siin kokkuhoidlikult ja me ei prassi, me ei ehita losse, me ei ehita pärleid. Kolmas küsimus siin veel, kuhu me välja jõudsime ja kus me leidsime ning arvame, et on vastuolu, et miks juhtis volikogu esimees Lääneranna Haldust, mis oli siis valla tütarfirma ja koordineeris siis nn seda ehitust ja seda hanget. Juriidiliselt ei tohiks sellist asja olla aga oli. Selleks on vaja juriidilist hinnangut. Ja teine küsimus veel, miks Lääneranna Halduse raamatupidamine telliti väljastpoolt kui vallas on olemas finantsteenistus. Neid küsimusi pole meil võimalik enam edasi uurida ja me palume valitsusel pöörduda õiguskaitseorganite poole.

HARDI PIKKMETS: Te uurisite kindlasti ka ruutmeetri ehitushinda, mis see oli?

ANTI KESAMAA: Ruutmeetri ehituslik maksumus, kas sa mõtled Eesti keskmist?

HARDI PIKKMETS: Eesti keskmist võrreldes Läänerannaga.

ANTI KESAMAA: Ruutmeetri maksumus Eesti keskmine on 2179 eurot. Lääneranna Gümnaasiumil 2800 eurot.

KARMEN PIKKMETS: Ma küsiks täpsustavalt, et kas see keskmine on võetud sarnaste hoonete pealt, mitte üleüldine keskmine?

ANTI KESAMAA: Siin on Mustamäe riigigümnaasium, Rakvere riigigümnaasium, Saue riigigümnaasium, Tabasalu riigigümnaasium.

ANDRES VAAN: Hange ju korraldati välja ja selge on see, et see vana kool vajab väga tugevat renoveerimist. Üks osa oli juba pragudega. Uus kool on lastele hea õppimisvõimalusega. Kui hankel tulid sellised tingimused ja paremaid hindasid ei tulnud, siis nii ta konkursi tulemusel tuligi.

ANTI KESAMAA: Vallavalitsus on oma algatusel alustanud projekteerimist ja ehitamist. Volikogu nagu ei ole üldse vajalik siin.

KARMEN PIKKMETS: Ma jään nende hinnangute suhtes natukene skeptiliseks. See vajab ikkagi ekspertide arvamust aga sinu esituses kõlasid mitmed hinnangud, kas need on komisjoni või sinu isiklikud, nagu mingite juriidiliste dokumentide osas, et mis asjad on õiguspärased ja mis mitte. Selle kohta peavad arvamuse andma ekspertidest pädevad inimesed. Me võime moodustada komisjone ja ükskõik mida arvata. Ma jään siin eriarvamusele. See kõlab nagu rünnakuna vallavalitsuse sekretariaadi pihta, kui väidetakse, et millistel juriidilistel alustel neid dokumente volikogule on esitatud. Mina ei usu, et meie sekretariaat annab volikogule ette otsustamiseks dokumente, mis ei ole õiguspärased või juriidiliselt korrektsed. Vallavalitsus saabki vallavalitsuse otsusega algatada neid asju ja hiljem on need kõik volikogust läbi käinud. Kui vallavalitsus omaalgatuslikult midagi ei tee, siis me peaksime volikoguga kohtuma arvatavasti iganädalaselt. Vallavalitsusele ongi volikogu poolt antud volitus valla juhtimiseks.

MEELIS MALK: Volikogu on liiga palju asju delegeerinud vallavalitsusele. Ma olen seda rääkinud kaheksa aastat. Volikogule ei ole esitatud ühtegi kooli ehitamise algatamisega seotud eelnõu, et volikogu saaks otsustada, et nüüd hakkame kooli ehitama. On renoveerimisest liikunud see kuskile hämarasse, konkreetset dokumenti ei ole.

TARVI SITS: Täna komisjoni tehtud töö eest ja see jätkub kindlasti. Vallavalitsus teeb komisjoniga tihedat koostööd ja ehitustehnilise ekspertiisi tellimise materjalid on ettevalmistamisel ja suure tõenäosusega järgmisel vallavalitsuse istungil kiidame selle heaks. Ja ka muud küsimused, mis komisjoni esimehe poolt on tõstatatud nende alusdokumentide ja muude osas, saame kokku ja täpsustame ära need küsimused, millele komisjon soovib täiendavaid vastuseid ja liigume sellega edasi.

HARDI PIKKMETS: Mul on Antile väike täpsustus, et minu andmetel on uue koolimaja kasulik pind 3600 m², mitte 4800 m².

ANTI KESAMAA: See on netopid.

KARMEN PIKKMETS: Mis selle ehitusekspertiisi maksumus on ja mis see realistlik kulu olema saab selle komisjoni töö tagajärjel. Kas seal on siis juures vastavate pädevustega inimesed, kes annavad hinnanguid nende dokumentide juriidilisele korrektsusele? Need kindlasti ei ole komisjoni liikmed, selle jaoks on vastavad ametnikud.

TARVI SITS: Volikogu liikmed ongi pädevad küsima vallavalitsuse käest ja vallavalitsus küsib siis vastavate ekspertide käest, et küsimused saaks vastuse. Ehitustehnilise ekspertiisi viivad läbi loomulikult need, kes omavad vastavat kvalifikatsiooni. Ja, sellel on oma kulu, kuid kindlasti kõrvutades selle hoone maksumuse kuluga, on see väike. Teiseks on see, et sellest protsessist tuleb õppida, loodetavasti ei ole see Lääneranna valla viimane investeering, vaid tulevikus tuleb veel. Ehk siis, et nendele küsimustele saaks vastused, siis selle ehitustehnilise ekspertiisi kuludega me oleme arvestanud. Lääneranna Halduse eelarvest on selleks raha planeeritud ja kellegi arvelt see ei tule.

KARMEN PIKKMETS: Aga ma küsiks ikkagi enam-vähem, mis suurusjärg on see summa on?

TARVI SITS: Me peame läbi viima kõigepealt ostumenetluse. See suurusjärg on kuskil 4000 euro kanti aga lõplik hind selgub ostumenetluse käigus.

ANDRES VAAN: Ma tahan antuke andmetest rääkida. Lääneranna gümnaasium on 3600 m² ja ehitushind on 9,49 miljonit ilma käibemaksuta, siis see on ligikaudu 2600 eurot. Võtame siit veel samal ajal on ehitatud Tõrvandi kool, mis on 4600m² ja ehituspind on 2360 m². Rae gümnaasiumil 3300 eurot/m². Narva Eesti kooli ja gümnaasiumihoone ruutmeetri hind on 3400 eurot. Neid näiteid on veel, selles suhtes, et pigem tundub, et see oli hanke korras ja konkursi korras õiglane hind aga neid hinnanguid me võime kõik ju anda.

HEGERT VESIK: See ruutmeetri hind ja õpilase kohta oli mingi teine kalkulatsioon.

HARDI PIKKMETS: Kõik ametlikud andmed on riigihangete registris üleval, kus on ehitusalane pind hanke järgi ja selle järgi sa saad õige numbrid.

Volikogu võttis info teadmiseks.

Ülevaade Tuuleenergia kujundamise komisjoni tööst

SILVIA LOTMAN: Seda komisjoni ma juhin ise. Tuuleenergia komisjon on kohtunud kolm korda ja oleme arutanud seda, mis seisus on täna meie vallas tuuleenergia arendamine. Loodetavasti kõik teate, et meil on olemas Lääneranna valla tuuleparkide eriplaneering. Kõik, kes soovivad sellega ise tutvuda, saavad seda vaadata internetis kaardirakendusest, millised alad meil arenduses on. Me oleme arutanud jooksvalt seda, et mis seisus need alad on ja arutanud seda, mis võiks olla see kasu vallale ja kohalikele inimestele, mis tuuleparkidest tuleb ja mis põhimõtetel me arendajatega läbi räägime. Esimeseks probleemseks alaks on, mida me oleme arutanud, on ala 7, mis on Alaküla kandis suunaga Matsalu Rahvusparki poole. See ala ei ole eriplaneeringus esimese astme detailsusega vastu võetud veel volikogus ja seal olid üleval suured küsimused keskkonnauuringute teemal, et kas ja kuidas sellega üldse edasi minna. See ala läbis ka avalikustamise ja sai väga jõulise negatiivse vastukaja kohalikelt elanikelt. Komisjoni arutasime, et selle ala asukoht ei ole parim asukoht meie vallas tuulepargile. Tegemist on rahvusparki vahetu lähedusega. Seal on üleval keskkonnaküsimused ja kuvandi küsimused, kui me räägime vallast kui loodussõbralikust keskkonnast ja turismisektorist. Räägime, et rahvuspark on koht, kuhu külalised tulevad, siis suur tuulepark vahetusläheduses ei tundu kõige mõistlikum ja oleme seda ka arendajale teada andnud, et me ei näe, et see tuuleparki ala võiks edasi liikuda. Meil on seal eriplaneeringus kaks tuuleala 4 ja 6, mis asuvad Koonga kandis, kus ei ole olnud ühtegi arendamishuvi ega ühtegi arendajat, kellele see oleks huvi pakkunud, kuna need alad on tehniliselt väga kaugel. Seal peaks palju kaableid vedama. Oleme andnud praegu vallavalitsusele ülesandeks valmistada ette nendel aladel planeeringu lõpetamise. Pole mõtet neid alasid üleval hoida, kui me ei näe, et sinna tegelikult arendusi ei tule. Siis on eriplaneeringus suured alad, mida tähistatakse numbritega 5 ja 5a, mis jäävad Kinksi, Tuudi ja Lihula vahele. Need on suured alad, kus on mitu arendajat ja kus on ka erinevaid keskkonna küsimusi. On erinevaid küsimusi, kuidas arendajad omavahel kokkuleppele saavad. Komisjonis tegime sellise otsuse, et kuna hetkel on sellega väga palju segadust, et siis me ei suuna enne avalikustamisele kui oleme saanud kooskõlastused ametiasutustelt. Vallavalitsus on saatnud selle ala arenduse kooskõlastamisele ametiasutustele aga hetkel ei ole Keskkonnaamet ühte nendest aladest kooskõlastanud. Kõige aktuaalsem ala on nr 3, mis jääb Vatla kanti, mis on saanud eelmise volikogu poolt heakskiidu. Selle ala arendamisega minnakse edasi ja see on jõudnud detailse lahenduse etappi. Selle ala detailne lahendus on praegu avalikustamisel kuni augusti lõpuni ja sellele saab seisukohti esitada. Komisjonis arutasime, et meile on eelkõige kõige tähtsam kohalike inimeste endi seisukoht, kuidas nemad näevad, mida see tuuleenergia arendus kohalikule kogukonnale peaks kasu tooma. Plaanis on lähiajal kohtuda Vatla külaseltsiga ja seejärel alustada läbirääkimisi arendajaga, et mida ta siis vallale, kohalikule külaseltsile lisaks sellele, mis on seadusega ette nähtud, on valmis pakkuma. Seal praeguses planeeringu lahenduses on sinna Vatla kanti ette nähtud 14 suurt tuulikut. Algses lahenduses oli 20, nii et tuulikute arv on oluliselt vähenenud. Selliseid asju oleme arutanud ja kõik volinikud on tuulekomisjoni koosolekule oodatud, keda see rohkem huvitab. See on kindlasti selline asi, mis mõjutab meie valla inimeste elu ja et võimalikult paljud inimesed oleksid teadlikud, et sellised arutelud parajasti käivad.

ANDRES VAAN: Küsimus selle Alaküla kohta, et kas see põhiline põhjus oli lindudes ja elanike vastuolu.

SILVIA LOTMAN: Seal oli väga tugev kohalike elanike vastuseis. Kohalikud elanikud saatsid palju kirju ka kogusid allkirju ning valmisolek vastuseisuks on väga suur.

Volikogu võttis informatsiooni teadmiseks.

Päevakorrapunkt nr 8

Vallavara võõrandamine enampakkumise korras (Raudtee 13, Lihula)

TARVI SITS: Lihula linnas Raudtee tänav 13 kuulub vallale kaasosmandi osa. Vallale kuuluv kaasomandiosa pärineb Lihula Linnavalitsuse aegadest, siis algatati seal peremehetu vara hõivamine. Ja nüüd Lääneranna vallale kuuluv kinnisasi ei ole vajalik avalike ülesannete täitmiseks, valitsemiseks ega tulu saamiseks. Sellega kaasnevad kulud ja sellistel juhtudel on mõistlik vallavara võõrandada. Ja kõige avatum ja läbipaistvam on see enampakkumise korras. Vallavalitsuses arutades ja ka majanduskomisjonis arutades on see alghinna määramine kriitiline koht, ükskõik millise vara müümisel, et hind ei oleks liiga kõrge ega oleks liiga madal. Kuigi enampakkumise kaudu peaks kujunema õiglane hind. Aluseks on võetud müügistatistika ja maamaksustamise hind ning ettepanek on vallavara võõrandada.

Majanduskomisjoni esimees Andres Hirvela: Komisjon toetas otsuse eelnõu vastuvõtmist.

Volikogu esimees Silvia Lotman paneb otsuse eelnõu hääletusele.

OTSUSTATI: võtta vastu Lääneranna Vallavolikogu otsus nr 55 „Vallavara võõrandamine enampakkumise korras (Raudtee 13, Lihula)“ (17 poolthäält).

Päevakorrapunkt nr 9

Vallavara võõrandamine enampakkumise korras (Majaka 4-1, Virtsu)

TARVI SITS: Vald omandas selle kinnisasja 2024. a pärimismenetluse tulemusel. Kinnistut ei ole vaja avalike ülesannete täitmiseks ja sellega kaasnevad kulud ning mõistlik on see korteriomand võõrandada enampakkumise korras. Müügi alghind on kujunenud vastavalt müügistatistikale ja ettepanek on vallavara võõrandada enampakkumise korras.

Majanduskomisjoni esimees Andres Hirvela: Komisjon toetas otsuse eelnõu vastuvõtmist.

Volikogu esimees Silvia Lotman paneb otsuse eelnõu hääletusele.

OTSUSTATI: võtta vastu Lääneranna Vallavolikogu otsus nr 55 „Vallavara võõrandamine enampakkumise korras (Raudtee 13, Lihula)“ (16 poolthäält).

Päevakorrapunkt nr 10

Jooksvad küsimused

KARMEN PIKKMETS: Mul on küsimus abivallavanemale, millised on meil esimesse klassi minevate õpilaste arvud koolides?

HENRIK RAAVE: 18 õpilast gümnaasiumis, 8 õpilast Koonga Koolis, 1 õpilane Metsküla Algkoolis.

KARMEN PIKKMETS: Kuidas see 18 õpilast jaguneb majade vahel?

HENRIK RAAVE: Peast ei oska praegu öelda. Pean natuke vaatama, võib olla koosoleku jätkudes on info olemas.

SILVIA LOTMAN: Ettepanek on, et järgmine volikogu istung toimub 17. septembril algusega kell 14.00. Järgmine kord võiks kohtumine olla Kirbla rahvamajas. Kohtuksime Kirblas kell 13.00, et tutvuda selle kandiga ja istung algaks kell 14.00.

HENRIK RAAVE: Öhtuks on need numbrid teada, mitu õpilast kuskil esimesse klassi läheb ja annan teile teada.

Vallavolikogu esimees Silvia Lotman kuulutab vallavolikogu istungi lõppenuks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Silvia Lotman
volikogu esimees